

KURIER Wileński

ŚRODA, 8 WRZESNIA 1993 R.
Nr 174 (12198)

Krzyż — cierpieniem, odkupieniem i wywyższeniem...

W Śawlich deszczu nie było. Złote słońce przeświecało przez ciężkie, stare chmury, płynące po niebie. Przejmowały chłodem gwałtowne podmuchy wiatru. Tłumy ludzi wsiadały do wagonów i jechały specjalnymi pociągami w kierunku Góry Krzyża. Podróż trwała kilkanaście minut. W tamtej chwili przypomniały mi się słowa Eweliny Michalskiej, przed dwoma laty była na plenierze w Suderew. Po powrocie z Izraela wyznała, że nic już nie jest w stanie wywołać tak wielkich wrażeń, jakie miałam z wizyty w Ziemi Świętej. Ale jażniej była Litwa... i Góra Krzyża. Spontaniczność ofiarowania przez ludzi — we własnych intencjach — krzyży i krzyżyków. Rękawiczkach drewnianych, bursztynowych, srebrnych — przeróżnych.

To nie tłumy szły w kierunku Góry Krzyża, ale w kierunku litewskiej ziemi. To każdy z osobą niosł krzyż w głębi duszy, swój własny krzyż, najmniejszy i najcięższy, by dziś ofiarować go tu — w ofiarności Ojca Świętego. Wykazywały się sektory. Na przedzie były owaloidalne wózek, kłosa, kłosa.

Wizyta z polowej zakrystii

ruszyła procesja w stronę ołtarza. Jan Paweł II z pastorałem w ręku posuwał się swoim znanym miarowym krokiem. Towarzyszył mu arcybiskup wileński Juczas Audrys Bačkis, inni biskupi, koncelebranci, służby porządkowe.

Ołtarz, który już po chwili okadzał Papież, był również rzeźbioną kompozycją krzyży. Obok słynna Góra niczym Golgota. Nad nią płynęły, niczym nasze dni, chmury białe i ciemne. Czterokrotnie próbowano zniszczyć Górę Krzyży, ale ona przetrwała, jako prorocтво i odkupienie, jakie złożył Chrystus na Krzyżu za winy całych narodów. Za złe myśli, podłości ludzkie, kradzieże, zabójstwa, cudzołóstwa, ożeniania, poniżania...

W tym miejscu, wędrując po Litewskiej Ziemi, przychodzi mi uświadomić Tajemnicę Krzyża. Sama miejscowość nazywa się Góra Krzyży. Góra Krzyży — powtórzył Papież w swej homilii. — Apostołowie Piotr i Paweł opowiadali o drodze Krzyża. Syn człowieczy był wywyższony na Krzyżu na Golgotę. Ludzie Go ponieśli. Był pokorny aż do śmierci na krzyżu ludzkości, który Go umęcili. Przyklejamy na Górze Krzyży. Przypominamy wszystkich zesłańców i więźniów

z łagrów Syberii i znad Kolymy. Telszewskiego biskupa Borusevičiusa, koszedarskiego — Matulionisa i wileńskiego — Reinyša. Ich przeżycia więzienne były Kalwarią aż do samej śmierci.

Byli sądzeni niewinni. Był system poniżający człowieka. Spełniał się to, co się kiedyś spełniało na Golgotie. Tam Bóg był przykładem, jak człowiek może być poniżony. Chrystus poprzez swą Mękę nadał Krzyżowi sens. Krzyż to wywyższenie. Golgota odkrywa prawdę. Krzyż — to znak miłości. Krzyż — to znak życia wiecznego w Bogu (...). Otu przybyłem na Górę Krzyży. Dług o tym marzyłem. Teraz mogę z wami rozważać tu o Krzyżu. Tu jest sedno Dobrego Nowiny. Przez Niego jest wywyższony nawet najbardziej znieważony człowiek. Niech będzie błogosławiony Krzyż Chrystusa. Witaj, Krzyżu!

A później na zakończenie Mszy Świętej powiedział po włosku do ludzi całego świata:

— Dziękuję za Górę Krzyży. Jest to przykład cierpienia i zmartwychwstania na Litwie. Chęć pobłogosławiać tu wszystkie pokolenia, waszych dziadków i obojczy — Litwinów, Polaków, Białorusinów i innych narodów mieszkających na Litwie. Chęć pobłogosławiać całą Europę, cały świat (...)

Człowiek jest słaby, kiedy jest przyćmiany, poniżany, ale jeszcze słabszy jest, kiedy innych męczy. Jest silny, jeżeli ostaną się Krzyżem i z Jezusem cierpi. Te słowa chcę wam zostawić jako przykład Litwie i całemu światu...

— Niech ten Krzyż pozostanie. Niech tu będzie Wasza modlitwa za tego Papieża, który doznał łaski odpowiedzi do sanktuarium — tymi słowami zwrócił się Papież do swych rodaków na Litwie po polsku.

Przyrzekałam wtenczas w duchu, że przyjdę tu, Ojciec Święty, ze swoim codziennym krzyżem ze w ciżby i samotności pomodlić się za Ciebie na Górze Krzyży. Na pewno się pomodlię.

Alina LASSOTA

NA ZDJĘCIU: podczas niedzielnego spotkania z pracownikami nauki i kultury w kościele św. Jana.

NA ZDJĘCIU: podczas spotkania z młodzieżą w Kownie.

Fot. Włodzimierz Gulewicz

Rozmowa telefoniczna papieża z prezydentem

WILNO (ELTA). 7 września rano przed odlotem na Górę Krzyży, papież Jan Paweł II zadzwonił do szpitala do prezydenta Republiki Litewskiej Algirdasa Brazauskasa. Życząc mu jak najszybszego powrotu do zdro-

wia, Ojciec Święty podziękował za serdeczne powitanie i wyraził zadowolenie z dążeń ludzi Litwy do doskonalenia duchowego. Zakomunikował o tym agencji ELTA rzecznik prasowy prezydenta Nerijus Malūkevičius.

Poprawa zdrowia prezydenta

WILNO (ELTA). Jak już komunikowano, po powrocie do kraju ataku kamicy prezydent republiki Algirdas Brazauskas został umieszczony w Szpitalu Uniwersyteckim na Antokolu.

Lekarz naczelny szpitala Adolfas Berukštis poinformował,

że po badaniach diagnoza się potwierdziła. Kontynuuje się leczenie i obserwuje się znaczną poprawę stanu zdrowia pacjenta. Zdaniem lekarzy, prezydent republiki spędzi w szpitalu jeszcze 3—4 dni.

Dziękczynny list prezydenta za pomoc Litwie

Prezydent Republiki Litewskiej A. Brazauskas wystosował listy prezydentowi Stanów Zjednoczonych Ameryki B. Clintonowi, prezydentowi Francji F. Mitterandowi, premierowi Wielkiej Brytanii J. Majorowi, kanclerzowi Niemiec H. Kohlowski, generalnemu sekretarzowi ONZ B. Ghali, przewodniczącemu komisji Wspólnoty Europejskiej J. Delorowi, generalnemu sekretarzowi Rady Europy K. Lalumierowi, przewodniczącej Radzie KBWE M. af Uglass.

W listach wyraża się wdzię-

czność państwom i ich liderom, organizacjom międzynarodowym za wsparcie w dążeniu do wycofania wojsk Rosji z Litwy, wyraża się nadzieję, iż zbliża się czas, gdy wojsko Rosji opuści Łotwę i Estonię.

W listach prezydent Litwy podkreślił dążenie Litwy do integrowania się z Radą Europy i innymi strukturami politycznymi, gospodarczymi i bezpieczeństwa Europy, do utrzymania dobrych stosunków z sąsiednimi państwami.

(ELTA)

List ministra spraw zagranicznych RL do sekretarza stanu USA

WILNO (ELTA). Minister spraw zagranicznych Republiki Litewskiej Povilas Gylys przesłał list do sekretarza stanu USA Warren'a Christophera.

List zawiera podziękowanie za ciągłe i stanowcze poparcie USA w sprawie wycofania wojsk rosyjskich z państw bałtyckich.

Rosja, wykonując swe zobowiązania międzynarodowe, zakończyła wycofywanie ich z Litwy. „Uważamy wycofanie armii rosyjskiej za doniosły krok na-

przód w stosunkach Litwy i Rosji. Oceniamy to jako pozytywny precedens do innego kroku, mianowicie bezwzględnego i bezwarunkowego wycofania wojsk rosyjskich z innych państw bałtyckich — Łotwy i Estonii!” — głosi list.

W liście wyraża się przeświadczenie, że nadal będzie się rozszarżał i umacniał współpracu obu krajów we wszystkich możliwych dziedzinach.

Fakty i liczby

4 września razem z Papieżem Janem Pawłem II na Litwę przybyło 18 gości dostojnych. W tym trzech kardynałów.

W spotkaniu z Ojcem Świętym w Archikatedrze Wileńskiej uczestniczyło 334 księży i zakonników, 638 siostr zakonnic, 78 braci.

Na Mszę świętą, którą Jego Świętobliwość celebrował w Wilnie, w Zakrecie rozdano 128.000 zaproszeń, w Kownie, w Santance — 120.000, w Śawlich, na Górze Krzyży — 300.000. Na spotkanie z Ojcem Świętym na stadionie w Kownie zaproszenia otrzymało 28.000 przedstawicieli

mlodzieży, 2300 zaproszeń na spotkanie z Jego Świętobliwością rozdano inwalidom.

Mszę Św. w Zakrecie koncelebroowało 135 księży, w Santance — 173, u stóp Góry Krzyży Papieżowi pomagało 154 księży. W Zakrecie chrzest przyjął 10 młodych ludzi.

W czasie wizyty Papieża na Litwie w różnych służbach pracuje 2400 pomocników. Akredytowano 306 dziennikarzy zagranicznych. Ośrodki prasowe stwierdzają, że ogromnej pomocy udziela firma „Minolta” — powiela przemówienia Ojca Świętego, dostojników Kościoła Litwy, inne dokumenty.

Z Polski

PAMIĘĆ

Omówienie z władzami Workuty miejsc i sposobu upamiętnienia cierpienia i śmierci tysięcy Polaków - więźniów radzieckich łagrów określił jako główny cel podróży delegacji Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przewodniczący delegacji Andrzej Przeworski, sekretarz generalny Rady. Ugodniono, że takim polskim miejscem pamięci stanie się teren położony tuż obok Workuty „40 kopaliń”. Pracujący w niej Polacy w roku 1953 zorganizowali bunt. Sekretarz generalny Rady powiedział, że „krzyż z tablicą stanie tam, gdzie przypuszczalnie zakopano zwłoki dwóch rozstrzelanych wtedy Polaków”.

WYBORY

Wybory do Sejmu i Senatu będą kosztować budżet państwa 406 mld zł. - poinformowali dziennikarzy przedstawiciele Państwowej Komisji Wyborczej. Najwięcej, ponad 200 mld zł, trzeba wydać na druk kart do głosowania i czwartej komisji wyborczej. Rada Ministrów przeznaczyła ze swej rezerwy 200 mld zł. - maksymalną kwotę dozwoloną Prawem budżetowym. Reszta funduszy niezbędnych dla przeprowadzenia wyborów będzie musiała być przyznana przez przyszły Sejm.

SZCZECIN PRZYKŁADEM WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ

Zdaniem przewodniczącego niemieckich ziomkostw Herberta Hupki, Szczecin może być dobrym przykładem realizacji postanowień polsko-niemieckiego „Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaźni współpracy”, dotyczących wspólnej opieki nad znajdującymi się na ich terytoriach miejscami i dobrami kultury, świadczącymi o wydarzeniach historycznych czy tradycjach kulturalnych i naukowych innych nacji. Hupka, który jest przewodniczącym Fundacji Kultury Niemiec Wschodnich, powiedział, że podczas polsko-niemieckiej konferencji pt. „Wspólna odpowiedzialność za pomniki kultury”.

WŁAMANIE DO KOMISARIATU W MICHAŁOWIE — ZGINĘŁA BRON

W Michałowie (wójt. białogrodzki) ujawniono w poniedziałek włamanie do tamtejszej Komendy Rejonowej Policji. Po splądrowaniu budynku, złodzieje otworzyli szafę pancerną i skradli dwa pistolety P-64 wraz z 24 nabojami balist 9 mm. Broni nie udało się dotychczas odzyskać. Aby dostać się na posterunek, złodzieje wyważyli drzwi i podwojne kraty. Splądrowali

wali również mieszczący się w tym samym budynku Urząd Miasta i Gminy, ale nie dostali się do sejfu. Pies tropiący, który przybył na miejsce zdarzenia wraz z grupą dochodzeniową, stracił ślad po kilkuset metrach. Jak udało się nieoficjalnie ustalić dziennikarzowi PAP, komisarz Jan Michałowski nie miał zabezpieczenia antywłamaniowego, ani nocnego stróża.

MANEWRY NIE BĘDZIE

Ministerstwo Obrony Narodowej zaprzecza niemieckim doniesieniom prasowym, jakoby strona polska prowadziła rozmowy na temat wspólnych polsko-niemieckich manewrów wojskowych i udestępienia niemieckiej armii swoich poligonów. „Nie widzimy celu takich manewrów” - powiedział ppłk Leszek Ziolo, rzecznik prasowy MON.

SONDAŻ

33 proc. polskich kobiet w wieku 35-40 lat mających 16-18-letnie córki uważa, że szkoła niewystarczająco przygotowuje do życia w rodzinie. 20 proc. ankietowanych sądzi, że szkoła nie czyni tego wcale. Taki wynik przyniosły badania przeprowadzone przez socjologa medycyny doc. Marię Trawińską na losowej 986-osobowej grupie kobiet.

WYBUCH BOMBY W ŁODZI

Rano w centrum Łodzi wybuchła bomba zęgarowa, podłożona przez dotychczas nieustalonego sprawcę na parapiecie okna budynku, w którym mieści się kilka instytucji i biur m.in. towarzystwo inicjatyw gospodarczych, kancelaria adwokacka. Ofiar w ludziach nie było - poinformował rzecznik prasowy Prokuratury Wojewódzkiej w Łodzi prokurator Maria Świętlicka.

SPOTKANIE KANDYDATÓW MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ W DZIEWKOWICACH

Podczas zakończonego w poniedziałek wieczorem, przedwyborczego spotkania z mieszkańcami Dźwiewkowic, Gerhard Bartodziej - kandydujący ponownie do Sejmu z listy mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim - powiedział, że społeczność ta liczy na podpisanie przez Polskę układu stowarzyszeniowego ze Wspólnotą Europejską oraz na przyjęcie i ratyfikowanie 11 protokołów do Konwencji Praw Człowieka i Swobód Obywatelskich.

Henryk Kroll - lider mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim, kandydujący ponownie do Sejmu, podkreślił dobrą wolę rządu Hannu Suchockiej w uregulowaniu sprawy przyznania rent i emerytur za okres służby w Wehrmachcie. „Rząd jest za załatwieniem tej sprawy, ale jest ona blokowana przez ZUS. Rząd zastanawia się czy sprawę nie skierować do Trybunału Konstytucyjnego” - stwierdził Kroll.

Z krajów bałtyckich

NOWE TARYFY CELNE W ESTONII

Cło w wysokości 70 proc. obowiązujące przy wywozie maki pszennej i żytniej z Rosji do Estonii. Rozporządzenie wchodzi w życie od 15 września. Osoby fizyczne będą musiały zapłacić cło przejeżdżając granicę, osoby fizyczne będą mogły uczynić w ciągu 10 dni od wwieżenia tych artykułów na terytorium Estonii po uprzednim zadeklarowaniu ich w urzędzie celnym.

Takie środki podjęto w celu ochrony rynku wewnętrznego Estonii przed tańszymi towarami sprowadzanymi z Rosji.

LOTWA W OCZEKIWANIU PAPIEZA

Do powitania papieża przygotowano się w miarę możliwości - pisze gazeta „Diena”. Informuje ona o konferencji prasowej przewodniczącego państwowej komisji przygotowania się do wizyty Jana Pawła II Andrzeja Krastinisa. Podkreślił on, że Lotwa nie oczekuje żadnej materialnej korzyści od tej wizyty - jest to wyłącznie akt duchowy. Wizję finansuje głównie kościół katolicki, środki na jej przygotowanie pochodzą też z ofiar, pieniądze wyasygnowały również samorządy, resorty branżowe ministerstw. 100 tys. dolarów na restaurację bazyliki w Aglunowie przekazał Watykan. Z budżetu państwowego Łotwy na przygotowanie wizyty przeznaczono 44 mln rubli. Do wizyty przygotowana jest również służba bezpieczeństwa państwowego. Gwarantuje ona bezpieczeństwo zarówno papieża, jak też wszystkich uczestników uroczystości.

Zewsząd

NATO: ZAPOWIEDŹ SZCZYTU

Źródła zbliżone do brukselskiej kwatery głównej NATO podały, że przyszły szczyt paktu z udziałem przywódców państw i rządów najprawdopodobniej odbędzie się 10 stycznia w Brukseli. Tylko jedna lub dwie delegacje krajów członkowskich (na ogólną liczbę 16) nie udzieliły definitywnej odpowiedzi w sprawie terminu spotkania, ale w 90 proc. oczekuje się dojazdu szczytu do skutku właśnie 10 stycznia.

PREMIER KUCZMA DEMENTUJE INFORMACJE O SWEJ DYMISJI

Premier Ukrainy Leonid Kuczma dementował informacje zgodnie z którymi podał się do dymisji, przyznał jednak, że kwestia ta została poruszona podczas sobotniego posiedzenia rządu republiki.

Kuczma, który w ciągu ostatnich kilku miesięcy trzykrotnie podawał się do dymisji zarzucając prezydentowi Leonidowi Kravczukowi hamowanie tempa reform gospodarczych, uznał, że tym razem „nie pora” na podobny krok.

WNP: PODPISANO POROZUMIENIE O WSPÓLNEJ STREFIE RUBLOWEJ

Porozumienie o utworzeniu wspólnej strefy rublowej podpisali we wtorek przedstawiciele rządów i banków centralnych Armenii, Białorusi, Kazachstanu, Rosji, Tadżykistanu i Uzbekistanu. Porozumienie ma charakter ramowy. Na jego podstawie w najbliższym czasie zostaną podpisane dwustronne porozumienia o funkcjonowaniu wspólnego systemu pieniężnego.

CHINY — INDIE: POROZUMIENIE GRANICZNE

Chiny i Indie podpisały we wtorek w Pekinie rodzaj tymczasowego porozumienia o respektowaniu wspólnej granicy w Himalajach. W oświadczeniu ambasady indyjskiej w Pekinie stwierdza się, że porozumienie podpisano w obecności premierów Li Penga i Narasimha Rao.

Do chwili zawarcia umowy granicznej „Indie i Chiny zobowiązały się honorować linie faktycznej kontroli” — głosi oświadczenie. Ponadto oba kraje uzgodniły, iż podejmą działania na rzecz tworzenia klimatu zaufania, ograniczając w tym celu liczbę wojsk rozmieszczonych po obu stronach granicy.

CIAŁO B. PREZYDENTA MARCOSA PRZYWIEZIONO DO KRAJU

Prawie w cztery lata po śmierci na emigracji Ferdynanda Marcosa, a w siedem lat po obaleniu go (w 1986 r.) przez rewolucję ludową, ciało b. prezydenta Filipin powróciło z zagranicy do kraju.

Tysiące zwolenników z transparentami z napisem „We love FM” witają ciało oskarżonego niedługo o korupcję i tyrańskie rządy Marcosa, które przywołał wyzasterowany Boeingiem 727 syn Ferdinand „Bongbong” (150 najbliżej współpracowników). Na lotnisku w Laog oczekiwali wdowa Imelda z dwiema córkami.

Ciało Marcosa pochowane będzie w rodzinnym mauzoleum w Batoc, o ile rząd nie udzieli zgody na urządzenie ceremonii pogrzebowej w Manili.

Kalendarz historyczny na dziś

ROCZNICE URODZIN:

— Alfreda Jarry'ego (1873-1907), francuskiego pisarza, autora „Ubu król”
— Antoniego Dvorka (1841-1904), czeskiego kompozytora.

ROCZNICE WYDARZEŃ:

1899 r. — Zmarł George Simenon, pochodzący z Belgii francuski pisarz powieści kryminalnych.

1943 r. — W Rzymie utworzono Komitet Wzajemnej Pomocy Żydów.

1939 r. — Początek nazistowskiej wojny w Kierowanej przez generałów Walentyna i Juliusza Rommla, Tadeusza Kutrzebę, prezydenta miasta Stefana Starzyńskiego.

1831 r. — Wojska rosyjskie zajęły Warszawę.

1380 r. — Wojska rosyjskie dowodzone przez księcia moskiewskiego Dymitra Dońskiego pokonały ordy mongolsko-tatarskie w bitwie na Kulikowie.

Okno na świat

— Z DONIESIEN PAP, ELTA —

Bliski Wschód

IZRAEL — PALESTYNICY

Israel i Organizacja Wyzwolenia Palestyny wzajemnie uznają się w ciągu najbliższych 24 godzin — oświadczył we wtorek w południe jeden z przywódców palestyńskich w Tunisie. Takie wzajemne uznanie pozwoli podpisać 13 września porozumienie

o częściowej autonomii palestyńskiej.

W najbliższych dniach przywódca OWP Jaser Arafat złoży publiczne oświadczenie w sprawie uznania Izraela państwem. W tym samym czasie chak Rabin złoży podobne oświadczenie o uznaniu OWP.

TROJE IZRAELCZYKÓW RANNYCH W ZAMACHU BOMBOWYM NA HOTEL

Troje Izraelczyków — dwie kobiety i dziecko — odniosło obrażenia, gdy nieznani sprawcy wrzucili do jednego z hoteli w Jerozolimie trzy bomby zapalające. Bomby zostały wrzucone

do dziedzińca hotelu, w czasie uroczystości weselnych. Poinformowała policja, że niosione przez ofiary zranienia okazały się niegroźne i wkrótce im została pomoc na miejscu.

Bośnia

IZETBEGOVIC: ONZ „INGEROWAŁA W KONFLIKT W SPOSOB NEGATYWNY”

Prezydent Bośni Alija Izetbegovic oświadczył w wywiadzie telewizyjnym bośniackiej, że we wtorek skrytykuje Radę Bezpieczeństwa za to, że „w sposób negatywny ingerowała w konflikt w Bośni i Hercegowinę”.

Izetbegovic zapowiedział też, że w środę ma spotkać się z prezydentem Bilem Clintonem, a

po zakończeniu swej wizyty w Stanach Zjednoczonych uda się do Arabii Saudyjskiej.

Prezydent Bośni zapowiedział, że skrytykuje Radę Bezpieczeństwa za „podjęcie negatywnego kroku, jakim było narzucenie embargo na dostawy broni” i odmowa znieśienia go na korzyść muzułmanów. „Pozbawiono ten sposób prawa do obrony”.

CHORWACKO — MUZULMAŃSKIE WALKI W CENTRUM KRAJU

W nocy z poniedziałku na wtorek trwały walki między siałami chorwackimi a muzułmańskimi w środkowej Bośni, a siły serbskie ostrzeliwały pozycje Muzułmanów w północnej i wschodniej części kraju — podało we wtorek radio sarajewskie.

Chorwaci i Muzułmanie wznowili walki w położonym w centrum Bośni mieście Gornji Vakuf. Serbowie ostrzeliwali z artylerii miasto Brčko w północnej

Bośni, a we wschodniej części kraju — miasto Olovo i wioskę wokół Gorazde.

Radio chorwackie poinformowało o sporadycznej wymianie ognia artyleryjskiego między siłami chorwackimi a muzułmańskimi w miejscowości Zepčie w środkowej Bośni.

W poniedziałek muzułmańskie pozycje na północnych przedmieściach Sarajewa były ostrzeliwane przez Serbów.

TORTURY WOBEC MUZULMANÓW W CHORWACKICH OBOZACH

Uwolnieni niedawno z dwóch chorwackich obozów w południowo-wschodniej Bośni Muzułmanie oświadczyli, że byli głodzeni, bici i zmuszeni do picia krwi, snu moczu, by przeżyć — podała przedstawicielka ONZ.

Kirsten Young, pracująca dla ONZ-owskiego Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (UNHCR), rozmawiała z setką byłych jeńców, którzy są, jej zdaniem, „wyczerpani fizycznie i psychicznie”.

Okolo 450 Muzułmanów zostało uwolnionych w ostatnim

dnia sierpnia z chorwackich obozów w Gabeli i Drečevu daleko Mostaru.

Kirsten Young powiedziała, że w Drečevu pozostaje od 2000 do 2500 Muzułmanów, którzy są, jej zdaniem, „wyczerpani fizycznie i psychicznie”, że nie mogą spać na miejscu.

Uwolnieni z Drečevu twierdzą, że czasem przez cztery dni nie mawiano im wody, i by przetrwać, zmuszeni byli pić własną krew. Mówią też o regularnych torturach przez chorwackich żołnierzy.

WIZYTA PAPIEŻA JANA PAWŁA II NA LITWIE

Całym swoim życiem zaświadczy Chrystusa

WILNO (ELTA). W trzecim dniu wizyty Ojciec Święty celebrował Mszę w Kownie w Sankcie. Tu, gdzie Włda wpłynęła do największej rzeki Litwy, Włda, tuż obok Zamku Kowno, tuż obok największych zabytków litewskiego średnio-wiekowego państwa, wzniesiono tu świątynię. Z tego miejsca, wybiegającego do wspólnej modlitwy, rozciąga się wspaniały panorama: z jednej strony Bazylika Archikatedralna, z drugiej — Pałac Arcybiskupa, z trzeciej — Seminarium Duchowne. Ulicami i uliczkami Kowno, tuż obok Kowno, przybyły rzesze wiernych z innych miast Litwy, Litwini.

Tematem Mszy św. koncelebrowanej przez Papieża i jego świte było — „Zaświadczenie naszego chrześcijaństwa”. Jego Świątobliwość Jana Pawła II powiedział tu Jego Eminencja kardynał Vincentas Sladkevicius. Ojciec Święty, Tu, gdzie zjawia się nasze wielkie miasto — Niemni i Włda, dziś jednoczą się w duchu całej Litwy i wita Was jako wieloletniego honorowego i drogiego naszego gościa, jedynego takiego w całej historii naszego kraju. Wszyscy wiedzą, jak wielką jest Wasza misja do naszego kraju i jak gorące Wasze pragnienie, aby do nas przybyć. W tym celu kilkadziesiąt lat żelazna murawa oddzielała nas od Was, jak też od całego naszego świata. Bolesnie to przeżywałam i cierpiełam, ale zaufałam Bogu i mieliśmy nadzieję, że kiedyś zmienią się warunki polityczne i społeczne, które uniemożliwiały nam wzajemne spotkania i odwiedziny. W końcu, kiedyś, gdy Was odwiedził biskup litewski, po ojcowskiej prośbie nas i dodawałście

otuchy. „Połowa mojego serca jest już na Litwie” — oświadczałicie wtedy nam, jak gdyby przypominając nam, że Wasze serce jest już w drodze na Litwę, że w duchu często już tam bywaliście.

Dzięki miłosierdziu Bożemu i wstawianictwu najświętszej Maryi Panny nastąpił wielki cud przemiany i Litwa już wolna, niepodległa może obcować z całym światem. Wasze, Ojciec Święty przybycie jest najdobitniejszym znakiem naszej wolności i niepodległości. Dlatego dziś z ogromną radością witamy Was w wolnej i niepodległej już Litwie, witamy Was jako naszego najukochańszego Ojca, który przybył, aby odwiedzić swe dzieci, jako najwyższego pasterza i głowę Kościoła, jako Księcia Apostołów spełniających ogromną misję ewangelizacji, dziś już nie tylko w myślach, ale z całym urokiem i pięknem swej osobowości, swymi apostołskimi krokami, swą ojcowską dobrocią i miłością, swymi głębokimi, przejmującymi serce słowami ewangelizacji i jestciecie razem z nami, jestciecie tu w Kownie, w samym centrum geograficznym Litwy, powiedzić można, w samym sercu Litwy. W świadomości Litwina Kowno jest symbolem narodowej tożsamości, godności i wolności, źródłem żywego chrześcijaństwa, promieniującym światłem wiary i ciepłem na cały kraj. Wszak mamy tu Seminarium Duchowne, które utrzymało swe istnienie nawet w najtrudniejszych latach i dziś już wyrosło do ówczesnych 25 do liczby obecnych 170 seminarzystów. W Kownie jest już wydział filozofii i teologii Uniwersytetu Witolda Wielkiego, działają tu liczne męskie i żeńskie zgromadzenia zakonne, męskie, żeńskie oraz młodzieżowe świeckie organizacje katolickie. W Kownie jest 15 czyn-

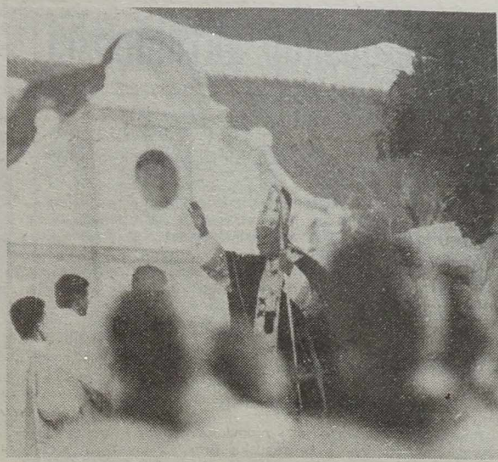
nych kościołów, które codziennie, a szczególnie w niedzielę są licznie uczęszczane. Dlatego śmiało możemy powiedzieć się słowami ze św. Pawła: Jesteśmy „wszelkimi sposobami gnębieni, ale nie zniszczeni”.

Niewątpliwie, panujące przez kilkadziesiąt minionych lat tłumienie ducha religijnego i narodowego zubożyło wiele dusz, pogryzło je w sferze zaspokajania potrzeb materialnych i fizycznych. Trudności wynikające z przejściowego okresu z jednego ustroju socjalnego do innego ścigają uwagę nawet wielu gorliwych chrześcijan coraz bardziej na troskę „co będziemy jedli, w co się ubierzemy” i bynajmniej niecodziennie pamiętamy o tym, że „człowiek żyje nie tylko chlebem, ale też każdym słowem, które pochodzi z ust Boga”.

Dziś będziemy słuchali słów Bożych z Waszych ust, słowa te pomagają nam głębiej dostrzec sens i znaczenie życia chrześcijańskiego, wskażą, w jaki sposób je praktykować i rozwijać we współczesnych warunkach.

Opromienieni i zapaleni Waszymi słowami, z żywą wiarą i miłością będziemy świecili Eucharystyczną Ofiarę Chrystusa, z której spływa na nas ożywczy strumień łask, dający natchnienie i siłę do tego, aby żyć i pracować po chrześcijańsku, aby w naszej Ojczyźnie zapanowało królestwo sprawiedliwości, miłości i pokoju. Będziemy błąkali o opiekę Niebiańskiej Matki dla naszego kraju i błogosławieństwa dla Waszej misji apostołskiej.

Papież Jan Paweł II celebrował Mszę św. i wygłosił homilię w języku litewskim.

łowi, nam i po wsze czasy pozostawiając moc — moc prawdy.

Z tą siłą Chrystus zawsze pozostaje z nami. Przychodząc do nas pozostaje poprzez Ducha Świętego. Przychodzi do nas i pozostaje w nas razem z Ojcem — Ojcem swoim i naszym. Oto dlaczego zawsze możemy się modlić „Ojciec nasz”.

„Zeslij Ducha Świętego — i odnow oblicze ziemi!” — to hasło szczególnie ważne jest obecnie, gdy synowie i córki waszej ziemi, jak też sąsiednie bratnie narody odczuwają niezwykłą potrzebę odnowienia od podstaw swego społeczeństwa, życia rodzinnego, osobistego i narodowego.

Oto dlaczego słowa Świętej Liturgii rozbrzmiewają jeszcze donośniej: „O duchu, Panie, zstąp, żyj w naszych duszach, napelnij łaską niebieską pierś człowieka wierzącego”.

Napelnij łaskami pierś! Napelnij do pełna „serce” człowieka, które jest sanktuarium Ducha Świętego. Tylko dzięki „sercu” człowieka, które nawiedza siła prawdy i miłości, może być odnowiona ziemia.

„O Duchu, Panie, zstąp...”

Tymi słowami modlimy się podczas sakramentu bierzmowania. O to samo prosimy podczas zawierania związku małżeńskiego. Tak samo modlimy się również przy święceniach kapłańskich: „Duchu, Panie, przyjdź”.

Dopiero co słyszeliśmy słowa apostoła Pawła, którymi zachęca do tego, aby żyć według powołania, do jakiego jesteście wezwani.

Powołaniem każdego chrześcijanina jest zaświadczać Chrystusa całym swym życiem. Przede wszystkim, zaświadczać Chrystusa życiem osobistym: powinniśmy być gorliwie dostosowywać do Ewangelii, być posłusznym wszystkim Przykazaniom Bożym, w każdej chwili postępować tak, jak uczy Pan. Jest to powołanie wszystkich chrześcijan, ale jest ono szczególnie ważne dla małżonków — rodzina jest bowiem pierwszym „kościołem domowym”, rozpoczyna się tu ewangelizacja nowego pokolenia.

Jest to jeszcze ważniejsze dla księży — pasterzy ludu Bożego, połączonym sakramentem z Chrystusem, Dobrym Pasterzem.

W dzisiejszym okresie historii Litwy jak nigdy przedtem jest ważne, aby oświecona przez Ducha Świętego cała wspólnota chrześcijańska uświadomiła swoje zadanie i posłannictwo. Każdy osobie jest wzywany do zaświadczenia Chrystusa, ale to zwłaszcza jest różne również dla całego ludu Bożego — można powiedzieć, że odpowiedzialność wierzących jest wspólna.

Pozdrawiam wszystkich jak najserdeczniej: waszego arcybiskupa kardynała Vincentasa Sladkeviciusa, przybyłych dostojników Kościoła, księży, zakonników i zakonnic. Pozdrawiam ludzi świeckich, którzy włączyli się do pracy apostołskiej. Pozdrawiam przedstawicieli rządu i wszystkich, którzy chcieli być z mną.

Droży Bracia i Siostry! Pan oczekuje waszej wspólnej działalności apostołskiej, która przed wszystkimi otworzyłaby Nowinę Ewangelii. Za to trzeba rozwijać wiarę poprzez głębokie poznanie Pisma Świętego, ciągłą, gorącą modlitwę — osobistą i liturgiczną. Temu waszemu celowi posłuży papież i pomoże grup modlitwy, ruchy,

wspólnot apostołowania. A najbardziej was, ludzi świeckich, chciałbym wezwać — śmiało i mocno ufając Bogu — podjąć szczególną odpowiedzialność apostołską w kościele i różnych dziedzinach życia społecznego. Duch Pana poprzez wasze siły poświęcony Królestwu Bożemu.

Jezus mówi: „Jeżeli kto mnie miłuje, trzyma się mego słowa; to mój Ojciec również będzie go miłował: przyjdzie do Niego i zamieszka”. Bracia i Siostry! Wspólnie pomódlmy się, aby Święta Trójca zamieszkała w naszych sercach. Usta przemawiają z obfitości serca. Z obfitości serca rodzą się również uczynki Ewangelii Chrystusowej.

A jakie potrzeba tej Bożej obfitości serca, aby w was mogła się odrzodzić prawda Ewangelii!

Słowa i uczynki wszystkich córek i synów Litwy nie stają się „nową ewangelizacją”. Nową nie pod względem treści, która zawsze pozostaje ta sama — głoszenie Chrystusa, który umarł i zmartwychwstał dla zbawienia ludzkości — ale nową pod względem swych metod i sposobów, mogących odpowiedzieć na potrzeby naszych czasów. Aby odnowiło się „oblicze” całego waszego kraju z gorliwością wiary wołamy: „Przyjdź, Duchu Święty. Przyjdź i odnow oblicze ziemi!”

Amen!

Kardynał Vincentas Sladkevicius uczestniczył, aby wspólnie z Ojcem Świętym odmówić modlitwę „Wierzę w Boga Ojca”, poprosił wszystkich, aby błagali Boga, by odnowił Kościół Litewski i Powszechny, rozpowszechnił dary Ducha Świętego po całym świecie.

Rozpoczęła się Liturgia Ofiary. Przed ołtarzem składa się dary dla Jana Pawła II. Arcybiskupstwo Kowieńskie podarowało rzeźbę litewskiego Chrystusa Frasobliwego, samorząd miejski — obraz z widokiem miasta, Litewska Federacja „Caritas” — statuetkę Najświętszej Maryi Panny, Diecezja Witkawska — portret błogosławionego Jurisa Matulaitisa, wilkowskiej „Caritas” — gobelin.

Na całym placu księża i klerycy rozdawali Komunię św. Kardynał, biskupi, działacze społeczni, posłowie na Sejm, rodziny katolickie przeżyły ją z rąk Ojca Świętego.

Msza św. zakończyła się modlitwą i błogosławieństwem.

Jan Paweł II podziękował Bogu za możliwość pomodlenia się w Ostrej Bramie, za wiarę, jaką naród litewski potrafił zachować i obronić w trudnych czasach ucisku, wspólnie z narodem litewskim odprawić tę Mszę św. Ojciec Święty życzył zachowania żywej wiary, jak też odrodzenia życia nie tylko osobistego, ale też życia wiernych i katolickiego całej Litwy, który będzie wsparciem dla narodu litewskiego i całej Europy.

W Ofierze Mszy św. uczestniczyli dostojnicy Kościoła katolickiego z USA, Ukrainy, jak też ambasador Litwy przy Stolicy Apostolskiej Kazys Lozoraitis.

Po Mszy św. i krótkim odpoczynku w Kurii Archidiecezji Kowieńskiej Ojciec Święty spotkał się z członkami Konferencji Biskupów Litwy, duchownymi innych krajów, modlił się w Kowieńskiej Bazylice Archikatedralnej

„Zeslij, Panie, swego Ducha, i odnow oblicze ziemi”

Homilia Papieża Jana Pawła II

Wspierający z dzisiejszą Mszą św. Ojciec Święty. Świat wiary i nadziei jest świadkiem „oblicza ziemi”, która stale odnawia się. Pory roku tak przygotowały nas na wiosnę, abyśmy mogli dać owoc niecodziennie do życia człowieka. Dlatego człowiek z powołaniem na pokolenie jest związany z ziemią.

Wspierając dziś ten psalm, wzywając Ducha Świętego, który nam pomaga, abyśmy mogli dać owoc niecodziennie do życia człowieka. Dlatego człowiek z powołaniem na pokolenie jest związany z ziemią.

człowieka na obraz i podobieństwo swoje oddał mu ziemię jako dziedzictwo. On, dziedzic dzieł Boga rządził nią siłą swego umysłu i woli, czerpiąc z niej wciąż nowe dobra. Człowiek pomaga w odnawianiu oblicza ziemi. Niestety, potrafi on również to oblicze ziemi zepsuć i zniszczyć. Dowodzą tego wojny i katastrofy ekologiczne, przynoszące ludzkości i środowisku tyle bolesnych skutków. Czyż Stwórca nie oddał ziemi ludziom i narodom jako własność, aby troskliwie i pilnie ją strzegli?

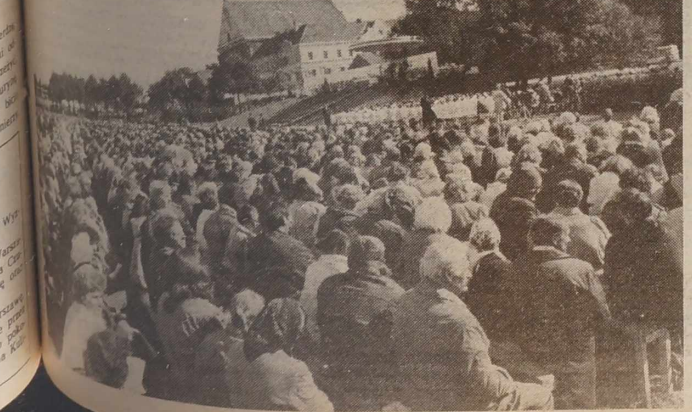
Dzięki człowiekowi więc odnawia się oblicze ziemi. Odnawia się o tyle, o ile duch człowieka posłuszny jest duchowi Boga — duchowi prawdy i miłości.

Dziś, w czasie mego pobytu u was, drodzy Bracia i Siostry, pragnę z wami być w Wieczerniku, gdzie Chrystus przyrzekł apostołom zesłanie Ducha Świętego — opiekuna.

Powiedział on: „A opiekun... którego zesłał Ojciec w moim imieniu — nauczy was wszystkiego i wszystko przypomni, co wam powiedziałem”.

Chrystus ogłosił ludzkości pełnię prawdy. Jednakże — w płaszczyźnie zbawienia — trzeba pomaganie Ducha Świętego, aby ta prawda dotknęła umysłu i serca człowieka, pozwoliła odnowić oblicze ziemi.

Pomaganie oznacza odnowę i siłę. Swym krzyżem i Zmartwychwstaniem Chrystus apostołom i całemu Kościo-

Kalejdoskop aktualności

DEBATY W TELEWIZJI

W ubiegły piątek odbyło się spotkanie przedstawicieli sejmowej frakcji DPPL z kierownictwem radia i telewizji — L. Tapi-nasem, S. Sondeckiem, V. Miciulisem i in.

Omwówione zostały zagadnienia przyszłego statusu radia i telewizji — czy mają one być społeczno-państwowe, jak tego żąda przedstawiciele DPPL, czy tylko społeczne, jak tego pragnie kierownictwo radia i telewizji.

Szeroko dyskutowano na temat pracy telewizji. Przewodniczący frakcji J. Karosas jest zdania, że w telewizji pracuje zbyt dużo ludzi, że nie ma oficjalnych komunikatów, a tylko komentarze V. Zimnickas zauważył, że polepszyła się jakość audycji informacyjnych i że „Tele-3” jest gniazdem prawicy. Obszernie komentowano pracę V. Preldyte, prowadzącej „Nowiny, opinie”, jej nieobiektywność względem lewicy.

ZDROWO I TANIO

Państwowy zakład „Taurus”, produkujący piwo i napoje bezalkoholowe, wspólnie z kolumbijską firmą „Minva”, rozpoczął produkcję litewskiej wody mineralnej „Voke”. Wydobywa się ją z pojemnika wody mineralnej w Górnych Ponarach. „Voke” swoim smakiem i walorami zdrowotnymi nie różni się od wód importowanych, a jest tańsza. Zakład planuje niebawem rozpocząć produkcję wody mineralnej „Vilnius”.

POD HALĄ

W ubiegły czwartek na wileńskim targowisku pod Halą odbyła się akcja, zorganizowana przez funkcjonariuszy wydziału badań przestępstw ekonomicznych Wileńskiego Komisarzatu Policji, w celu sprawdzenia przestrzegania ustaw.

W ciągu dwóch godzin zarejestrowano 13 wykroczeń handlowych i 15 wypadków łamania prawideł operacji walutowych (na rynku są czynne kantory 6 banków, które kursy walut ustalają „z sufitu”).

Takie operacje policja planuje urządzić co miesiąc, w najbliższym czasie odbędzie się one na rynku Kalwaryjskim.

CO Z PŁOTAMI

Koszt 1 segmentu płotu, używanego podczas wizyty papieża do zabezpieczenia ochrony modlących się wilińian wynosi 40 litów, nie licząc wydatków na drewno i transport. Wyprodukowano 10500 takich płotków. Te, co zostaną nie uszkodzone, będą wykorzystywane podczas innych ważnych wizyt, a część nabędą drogowcy.

WIZYTA I MEDYCINA

Podliczono, że w Wilnie na trasach papieża w sobotę były urządzane 83 posterunki służby medycznej (w niedzielę — 72), trase obsługiwały w sobotę 40 karetka pogotowia (w niedzielę — 57), do szpitali w ciągu dwóch dni trafiło 20 osób. Większość z nich miało nadciśnienie, zmiany rytmu sercowego, były wypadki zemdlenia. Najpoważniejszy wypadek zdarzył się w Zakrecie — złamanie kości udowej.

STRZAŁY W KOWNIE

W poniedziałek z rana w Kownie, na al. Savanoriu, tuż przed przybyciem papieża z okna domu była wyrzucona rakietka sygnałowa. Policja natychmiast zatrzymała nietrzeźwego obywatela. Niebawem ze składu na tejsze alej usłyszano trzy strzały. Zatrzymano trzech cywili. Ich wy czyn uznano za chuligański. Policja od-rzuca wersję napadu na papieża.

SMIERĆ NA ALEI

W poniedziałek o 5 po południu w centrum Wilna zdarzył się śmiertelny wypadek. Pod „Ikarus” trafił 70-letni mężczyzna, próbujący przebiec ulicę w chwili, gdy przejeżdżała kolumna samochodów na spotkanie Papieża na lotnisko.

PRZEJADAMY 66 PROC.

W lipcu w porównaniu z czerwcem dochód na jednego członka rodziny wzrósł o 7 procent — wynosi obecnie 105 litów (110 litów w mieście i 96 na wsi). O 4,1 proc. wzrosły realne dochody, chociaż praktycznie mieszkańcy tego nie odczuwają, ale już pociechą jest to, że dochody nie maleją.

Obliczono, że na żywność każda rodzina przeciętnie wydaje 66 proc. swoich dochodów. Jedna osoba na dobę przejada 2,26 lt. (na wsi — 1,66 lt., w mieście 2,56 lt.), 19 proc. wydaje się na artykuły przemysłowe, 2 proc. — na alkohol, 12 proc. płaci się za usługi komunalne, na kulturę zostaje zaledwie kilka centów.

PRODUKCJA MALEJE

Produkcja zakładów chemicznych w Klejdanach nie uległa zmianie, ale maleją jej rozmiary. Jeżeli wcześniej w ciągu roku produkowano 300 tys. ton superfosfatu, a 80 proc. produkcji była zbywana w kraju, to obecnie miejscowi rolnicy zużywają tylko 10 tys. ton tych nawozów. Większość produkcji zakład eksportuje na Zachód, ale też są ograniczenia ze względu na nieprzepustowość portu kłajpedzkiego.

RYNEK WALUTOWY: DOLAR ZNOWU DROŻEJE

Na początku tego tygodnia cena waluty wymienialnej na Litwie zaczęła znów rosnąć niespodziewanie. Nie spełniły się prognozy, że podczas wizyty papieża na Litwie cena dolara znacznie spadnie. 6 września średnio cena skupu dolara USA w Wilnie wynosiła 4 lity.

Najdrożej płacił bank „Litimpex” — 4,20 lt. za dolar najtańiej sprzedawał bank Oszczędności — za 4,11 lita (skupował za 3,95 lt.). Odpowiednio „Hermis” skupował po 4,04 lt., sprzedawał — po 4,20 lt. „Aura Bankas” — 4 i 4,16; „Vilniaus Bankas” i „Baltic Bankas” kupowały po 4, ale nie sprzedawały.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, radia, prasy i inf. własnych przygotowała Regina GRUDZIŃSKA

Sprawy tranzytu za białoruską miedzą

Na Litwie przebywał minister transportu i komunikacji Białorusi Stiepan Szkapocz. Omówił on z ministrem komunikacji Litwy Jonaszem Birziškisem problem transportu samochodowego i wodnego w związku z wprowadzaniem w październiku na Litwie reżimem wizowym.

Białoruś jest jedynym krajem, w którym przejeżdżając tranzytem litewskie samochody ciężarowe muszą płacić po 140 dolarów.

„Jest to jedyny kraj, z którym dotychczas nie możemy porozumieć się w sprawie dogodnych dla podróżnych warunków jazdy. W sprawie tej porozumieliśmy się z Polską, Niemcami, Rosją. Przyczyną są raczej ekonomiczne, nie zaś polityczne” — powiedział minister komunikacji Republiki Litewskiej Jonas Bir-

ziškis. Zdaniem Białorusinów, kraj ich jest tranzytowy, więc planują ciągnięcie z tego dochodów. Nie można zaprzeczyć, iż nie mają racji. Przez Białoruś biegną główne drogi z Europy do Rosji, z Zachodu na Wschód, z Południa na Północ.

Białoruś chce, aby potoki transportu były regulowane na zasadach parytetowych. Jednakże przez Białoruś przejeżdża o wiele więcej transportu litewskiego niż białoruskiego przez Litwę. Prócz tego, główna droga tranzytowa z Kaliningradu i Kłajpedy do Rosji przechodzi przez terytorium Białorusi.

Innym problemem jest kolej przebiegająca przez terytoria obu państw. Na przykład, kolej do Druskiennik, Hóduszek i Didziałisalu przebiega przez te-

rytorium Białorusi. Białorusini przedłożyli projekt umowy, w której nie porozumiano się, podzielić stację kolejową w Hóduszkach leżącą na pograniczu. Czeka omówienia tej sprawy z transportu przez Dziewieniszki.

W tym tygodniu grupa ekspertów Ministerstwa Komunikacji RL uda się z propozycjami, że tym razem zostanie osiągnięte porozumienie w sprawie dzielenia stacji kolejowej. Przyjęcie obu stron, „Chcemy zbilansować dochody i wydatki obu krajów, gdyż wprowadzany reżim walutowy i eskortowanie przez policję transportu towarowego przysparza Białorusinom również dodatkowych wydatków” — powiedział minister.

(ELTA)

NOWE TARYFY ENERGII CIEPŁEJ I ELEKTRYCZNOŚCI

Jak poinformował rzecznik prasowy Ministerstwa Energetyki A. Juozapaitis, rząd Republiki Litewskiej powołał uchwałę o taryfach energii cieplnej i elektrycznej. Wchodzi ona w życie od 1 września br.

W drugim punkcie tej uchwały zaznacza się, że „uwzględniając, iż nie będą stosowane subdydia za paliwo do pieców i w celu zachęcenia mieszkańców do zmniejszenia użytkowania do ogrzewania pieców paliwa i przejścia na inne rodzaje paliwa ustalić, że zgodnie z decyzjami samorządów dla rodzin wymagających opieki społecznej — abonentów paliwa do pieców, pragnących zastąpić paliwo bytowe innym rodzajem paliwa, mają być kompensowane wydatki za nabycie kosztów do ogrzewania paliwem innego rodzaju — do 450 litów. Kompensatę wypłaca się tylko tym abonentom, w których domach nie zainstalowano kosztów ogrzewanych paliwem innego rodzaju bądź pieców.

W uchwale zatwierdzono także taryfy energii elektrycznej dla użytkowników — 0,08 za kWh, rozliczając się według dwójakiej taryfy — średnia taryfa w litach, odpowiadająca 0,02 dolara USA za kWh, taryfa energii cieplnej dla przedsiębiorstw, organizacji i innych użytkowników (z wyjątkiem mieszkańców), gdy nabywa się ją od przedsiębiorstw państwowego systemu energetyki Litwy, Ałtuskiego Państwowego Przedsiębiorstwa Sieci Ciepłych i przedsiębiorstwa państwowego „Siluma” — 0,065 lita za kWh.

(ELTA)

W sklepie u fermiera

W ciągu ostatniego pół miesiąca ceny mięsa w sklepach sołecznickich obniżyły się. Okazuje się, że teraz ustala je fermier Stanisław Szeszowski. Prawie w centrum miasta od rejonowego związku spożywców wydzierżawił lokal, otworzył sklep i zgromadził wokół siebie konsumentów chętnych nabyć świeże mięso i mleko. Rzeczywiście, sprzedaje się je wyłącznie świeże. Mięso, które nie zostanie realizowane w ciągu dnia, przeznaczają się na przetwory; do sklepu przywozi się kiełbasy, zrobione po wilejsku. Z podrobów fermier wytwarza smaczną pasztetówkę, którą ludzie momentalnie rozkupują. Mięso też nie zalega na ladzie, chociaż w mieście sprzedaje je kilka sklepów. W fermerskim sklepie bogaty asortyment: Można kupić osobno kości, mięso, słoninę, według odpowiednich cen.

— Sklep ratuję mnie od bankructwa. Przecież państwo według niskich cen skupuje produkcję — mówi fermier. — Chociaż nie ma zbyt dużego zysku, ale mogę przeżyć za te pieniądze, które dodatkowo wezmę za miast pośrednika z zakładu przetwórczego. Zaczęłam gospodarować na własną rękę, od razu pożytyłem się zdumienia, że ktoś musi mnie pomagać. Co nie jest korzystne, więc tego nie robię.

Dotychczas miał 20 krów.

od których mleko sprzedawał państwu. Teraz gdy ja sprzedaję mleko państwu, płaci według niskich cen niż w krowy doje, a zwiększa chów trzody chlewnej. Nie wątpię, że sprzedając mięso w sklepie, zdola utrzymać rodzinę.

Jego zdaniem, spółki rolnicze też przetrwają, jeżeli postawią sobie za cel wzmocnienie swych udziałów, nie zaś dążenie do zwiększenia produkcji i sprzedaży jej za bezcen, a dopiero potem dzielenie zarobionych pieniędzy między nimi. Nie leży to produkcję, dzieląc między jej członkami, a ci i kolej powinni z potrójną krową zbywać. Mieszkańcy nie zawsze przeżyją; są drwa — będzie ciepło, są ziemniaki — nie będzie głodu. Natomiast, jeżeli zabraknie produktów rolnych, producent sprzętu technicznego, narzędzi itp., to wtedy się zastanowię, czy warto tak obdźierać rolnika.

— Będę sprzedawał mięso po dostępnych cenach dla konsumenta — mówi S. Szeszowski. — Nie wiem tylko, jak handlowcy będą dążyć do obniżenia cen, mogą odebrać mi dzierżawioną krowę.

Ale na razie zamierzam instalować w sklepie jeszcze ladę z warzywami i owocami.

Piotr RYNGIEWICZ

Sołecznik

KURS WALUT

„Litimpex Bankas”
„Lietuvos akcinis inovacinis bankas”
„Lietuvos verslas”
„Vilniaus bankas”
„Lietuvos valstybinis komercinis bankas”

* Dane wczorajsze

Dziś w bankach litewskich

dolar amerykański		marka niemiecka		rubel rosyjski (za 100)	
skup	sprzedaż	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż
4,30	4,50	2,60	2,70	0,30	0,40
4,10	4,34	2,51	2,66	—	0,40
4,10	4,26	2,37	2,46	0,20	0,40
4,10	4,29	2,39	2,48	0,25	—
4,00	4,16	2,46	2,56	0,30	0,35

Wczoraj w Narodowym Banku Polskim

	Skup	Sprzedaż	marka niemiecka	11837
frank francuski	3356	3492	dolar amerykański	19121
			funt brytyjski	29273
			frank szwajcarski	13438

LIETUVOS AIDAS

* Na wstępie przedruków z tego dziennika — o ciekawym eksperymencie w jednej ze szkół Wilna (środki):

(...) W Wilnie, w Łazdynai, otwiera się pierwsza szkoła uniwersytecka. Ojciec chrzestny — Uniwersytet Pedagogiczny. Jego wykładowcy, sami stając przed klasą, będą mogli wypróbować nowe metody i programy nauczania, szykowane przez siebie podreżnikami. Oczekiwani tu będą także studenci: będą nie tylko obserwować lekcje, lecz i spróbują chleba nauczycielskiego w starszych klasach. Dyrektor szkoły Dainius Nungaudis przekonuje wszystkich mających obawy rodziców, że ich dzieci "na pewno nie będą królikami doświadczalnymi naukowców. W szpitalach uniwersyteckich też nie leczą studentów... Najważniejsze to dziecko, jego skłonności i zdolności. Chętnych do pobierania nauki znalazło się dość dużo, nawet dokonywano doboru. Powstały aż trzy klasy pierwszaków. W br. najstarszą z szkół klasą jest szósta. Szkoła uniwersytecka — to jakby próba modelowania nowoczesnej szkoły. Jest niewielka, przytulna, z osobnymi "wspianymi" dla maluchów. Ogółem w szkole jest ponad 200 dzieci. W klasie — najwyżej 10-15 uczniów. Program nauczania jest nieco trudniejszy, niż w zwykłej szkole: pierwszaki już od drugiego półroczu będą się uczyć angielskiego, od drugiej klasy — informatyki. Wspniany chrzestny podarował urządzenie komputerowe (choć nie nowe, ale co za bogactwo!). Po ukończeniu szkoły początkowej dziecko według skłonności wybierze kierunek kształcenia się ("liryczny" lub "fizyczny"), drugi język obcy. Chociaż nauka jest bezpłatna, za niektóre przedmioty rodzice będą musieli płacić po 7-10 litów miesięcznie (jez. angielski, informatyka, wybrane dodatkowe przedmioty)...

* Droga do przyszłości — równorzędna umowa — to Vlado Kluvičius w rubryce "Opinie" wypowiada także oto myśli na temat przyszłego traktatu polsko-litewskiego:

"Niezrozumiałość jest uchwała rządu dotycząca tworzenia dwustronnej komisji i zlecenie jej oceny działalności Armii Krajowej na Litwie. Nie kwestionuję jej pozytywnej roli AK na etnicznych ziemiach polskich, lecz na Litwie ta partyzancka działalność została zorganizowana w celu utrzymania pod okupacją Litwy Wschodniej, etnicznego oczyszczenia regionu od nie dających się wynarodowić mieszkańców Litwinów.

Wcale niepotrzebnie wszyszą się hałas w kwestii rejestracji Klubu Weteranów AK. Nie jest rejestrowany dział przy ZPL, ich statut przewiduje tworzenie organizacji na miejscach — "piątek" tam, gdzie jest pięciu członków i przynajmniej jeden z nich był żołnierzem AK. Takie kluby "weteranów" nie potrzebują komentarzy.

Oceniając historię moglibyśmy przestrzegać założeń, że napięcie między państwami litewskim i polskim w ciągu ostatnich 73 lat wytworzyło się z powodu wewnętrznej dramaturgii części szlachty Litwy, szlachty, która nie rozumiała, że historii nie sposób zawrócić, gdyż jej kierownictwa rola w życiu narodu i państwa skończyła się, nie rozumiała, że unia nigdy nie zostanie wznowiona. Na swój sposób wybitny działacz historii szlachty Litwy J. Pilsudski, wiedziony przez nostalgię i upór żmudzi, poprzez akcję Żeligowskiego uczynił wielką krzywdę w stosunkach obu krajów. W celu wyrównania tej krzywdy niezbędne są starania sił politycznych obu krajów. Można to uczynić wznowiając negocjacje (można również w Suwałkach), jednak nie kwestionowane są żądania Litwy ustalenia granicy państwowej zgodnie z etnicznymi granicami ziemi obu narodów. Tu błąd od razu zaznaczyć, że w 20 latach zamieszkiwane przez Litwinów tereny były inne niż dzisiaj i były cofnięte na północ od ostatniej granicy księstwa i królestwa. Takie wyraźne żądanie nie może być ostatecznie przez negocjatorów jakimś deklaracyjnym potępieniem akcji generała Żeligowskiego.

Dążąc do realnego uregulowania stosunków Litwy i Polski strona litewska jest obowiązana:

1. Utworzyć delegację do między państwowych negocjacji, reprezentującą nie wąskie interesy partyjne, lecz naród litewski.

2. Zobowiązać delegację do kontynuowania zerwanych 7 października 1920 r. stosunków między państwowych, wyrażając się powtórzeniem ultimatum, nie zapowiadającego nic dobrego obu narodom.

3. Umówić się w sprawie utworzenia granic na zasadzie terenów etnicznych.

Należy się spodziewać, że dyplomacja polska zajmie realistyczne stanowisko w przedmiocie konferencji Prus. Gdyby ona naśladowała Rosję, odpowiedzialną za zniszczenie licznych grup etnicznych i narodów, ale stała się dotychczas ulubioną koniką, praw człowieka, może się znaleźć w skomplikowanej sytuacji.

Po 11 marca Litwa odczuła wiele ciepła i rzeczywistej pomocy od potomków rodów szlacheckich Litwy, rodów, które przez długie lata broniły Ojczyznę. Praw tych osób o rodowodzie litewskim, mierny nadzieję, również będą bronić ustawy państwowe.

TIESA

* Smutny i aktualny temat znajdziemy w środowisku numerze. Kobiety po wyjściu z więzienia — co je czeka, jak ułożą sobie życie?

"Wieżenie nie jest nikomu domem. Chociaż właśnie dom, który stał się piekłem, niejedną kobietę doprowadził do przestępstwa. Czyż z dobrego życia można zadać swemu mężowi cios nożem? Albo podnieść rękę na matkę lub ojca? Chociaż kto wie, jak w pijackim oszaleństwie może się dziać. Ale patrząc na kobiety, które to uczyniły, nie znalazłbyśmy w ich rękach jakiegokolwiek szczególnego znaku. Chyba tylko mocniej zacisnęte wargi i spojrzenie w bok. Jeszcze może choć niewielka nadzieja na zmianę orzeczonej kary wyściska tę.

Że, gdy tam, na wolności, nikt nie czeka i nie ma dokąd wrócić. Ale niemniej trudne jest, gdy pozostają tam ci, komu się jest potrzebna. Samotna matka, sparaliżowany mąż czy małe dzieci. Kierownicy administracji kolonii oraz uczestnicy w pracy komisji przewodniczący Towarzystwa Opieki nad Więźniami Česlovas Stonys starając się pomóc szczególnie cierpiącym na nędzę, pocieszając i porabiając przywołując więzi członków rozpadłych rodzin.

Ostatnio w kobiecej kolonii robót poprawczych w Poniewieżu za zachowanie się bez wykroczeń i dobrą pracę przed terminem zwolniono 120 skazanych, dla 60 karę zredukowano o trzecią część. W połowie września zostają zrewidowane sprawy pozostałych więźniarek.

Czy opustoszałe więzienie dla kobiet? Jego naczelnik Kęstutis Slančiauskas, jak się wydaje, będący optymistą, w tym przypadku nie żywi tak wyraźnych nadziei: niebawem w więzieniu będzie znowu zapewne około 250 skazanych. Co miesiąc do kolonii przysyła się po 10-15 nowych osób.

Poprzednio po wyjściu na wolność istniały chociażby formalne zobowiązania do zatrudnienia, przynajmniej bursy. Teraz można usprawiedliwić się, że pracy nie ma nie tylko dla osób, które odbyły karę. Instytucja opieki lub giełda pracy przynajmniej tymczasowy zasiłek, a później droga nieuchronnie prowadzi do ewentualnej spłaty, skąd tylko ręką podać do krat. Na razie tylko kiedaś przyjeżdżają do kolonii, aby zainteresować się swymi ziemiakami, a niekiedy nawet, znalazłszy pracę i mieszkanie — przywożą do domu. Czy każdy rejon nie powinien troszczyć się o swoje zblaknięte owce? W przyszłości skazane powinny być odbywać wyrok w swej okolicy, nadzorowane i wychowywane przez służbę.

Bliscy raczej są skłonni do odżegnywania się od swych zblakniętych członków rodziny. Trafienie za kratki nigdy nie jest chlubą, niemniej odżegnywanie się od takiego, który tam trafił, też się nie przysporzy sobie chwały. Ale oto kolejno do więzienia nadchodzą odpowiedzi w sprawie zameldowania się w dawnym wspólnym mieszkaniu skazanej, która zechciała powrócić. Trudno coś doradzić innemu, ale czy nie spadnie kamień na serce, gdy bliskiemu odbierze się może ostatnią możliwość poprawy, gdy weszło się na złą drogę? Chociaż, po drugie, człowiek sam odcina gałąź drzewa swego pokrewieństwa.

* "Czy trwa rozwojem politycznym?" (czwartek, autor A. Brazaitis).

"Lituvos aidas" podała do sądu gazetę "Lituvos žinios" za to, że osmieszyła się krytykując zamieszanie w gacie państwowej ogłoszenie, werbujące dziewczęta do domów publicznych w USA. W sądzie nie spierano się co do meritum. Bo jakże się spierać, jeżeli pracownicy "Lituvos žinios" Vytautas Skudis sam sprawdził fakty na miejscu. Pomogła policja amerykańska. Zasiadająca ona, że nie tylko w domach publicznych, ale też w więzieniach Chicago jest już wiele dziewcząt z Litwy. Redakcja tej wiadomości nieostrożnie przedstawiła alegorycznym powiedzeniem — "delegacja "Lituvos aidas" do domów publicznych Ameryki". Za to boleśnie uciertała. Sąd przyznał, że zdanie to wyrządziło szkodę moralną gazecie państwowej i dlatego na jej rzecz przysądził do "Lituvos žinios" odszkodowanie w wysokości 100 minimalnych wynagrodzeń. Nawet chociaż gazeta "Lituvos žinios" nie byłaby w stanie zapłacić utożsamia. Sprawa, konflikt ten znakomicie urozmaica pracę A. Sakalasa. Osz-

czterstwo opublikowane w "Lituvos aidas" pod jego adresem są odcenił jeszcze wyżej — karą w wysokości 300 minimalnych wynagrodzeń.

Niestety, partnerzy w procesie na razie nie wpłacają pieniędzy na swoje konta.

W "Pirmadienis", charakteryzując publikację "Lituvos aidas" użyto nieomal medycznej alegorii — "chroniczne rozwojem politycznym". Tym razem sądził, mając zastrzeżenia czy rzeczywiste to powiedzenie odzwierciedla symptomy przebiegu choroby, zażądał od wydawcy Linasa Medelisa konkretnych dowodów. Nie były one dostateczne, więc teraz "Pirmadienis" co tydzień ironicznie przeprasza gazetę "Lituvos aidas".

Łatwiej jest Gediminasovi Vagnoriusovi. Zebrawszy 15 artykułów, opublikowanych w 1992 roku w "Respublike" zażądał, aby śledztwo wstępne prowadziła prokuratura. Zapewne orientuje się na możliwości sprawy karnej, zdaniem bowiem poszkodowanego, w artykułach został oczerniony wysoki urzędnik państwowy. (...)

Niełatwo sędziemu śledczemu i ekspertowi wyodrębnić, gdzie w tych artykułach zawarta jest słuszna krytyka Vagnoriusa, jako osoby urzędowej, za szkody wyrządzone państwu swymi działaniami, a gdzie skądowanie osoby (...).

LIETUVOS rytas

Ukarać samochód i sprzedać go nielegalnie można też w ten zbrodniczy sposób, jak się okazuje.

3 kwietnia br. pewien mieszkaniec w rejonie szylwiskim koło Paegeiai zbierając drzewo nad starym korytem Niemna spobierając sterzące z wody obnażone nogi ludzkie. Po wydobyciu topiciela okazało się, że popełniono morderstwo. Mężczyzna, którego twarz w wyniku długiego przebywania w wodzie uległa całkowitemu zniekształceniu, miał na sobie tylko spodenki, szyla była obwiązana sznurem, a do głowy przymocowano torbę naładowaną kamieniami. O okrucieństwie przestępcy świadczy jeszcze jeden szczegół — do kiszi prostej zamordowanego, wepchnięto kawał drewna.

Eksperti zdali ustalili tożsamość zamordowanego wyłącznie na podstawie jego czaszki. Był to prywatny taksówkarz z Kłajpedy Władimir Pilipuk. Po raz ostatni koleży widzieli go wieczorem 11 grudnia roku ubiegłego. Zabierając pasażera W. Pilipuk powiedział, że jedzie do Paegeiai. Od tego wieczoru już nie było żadnej wiadomości o nim. Policja kłajpedzka ogłosiła poszukiwanie.

6 kwietnia pracownicy policji rejonu szylwiskiego lustrując jeszcze raz stare koryto Niemna, znowu spostrzegli nogi wystające z wody. Drugi topielec został znaleziony w odległości około 100 metrów od pierwszego. Od razu było widoczne, że jest to robota tych samych rąk — mężczyzna był rozebrany do naga, uduszony sznurem i utopiony, do szyi miał przywiązany plecak z kamieniami.

Woda niewiele zniekształciła twarz drugiego topiciela, więc dość szybko go zidentyfikowano. To mieszkaniec Czerniachowska w obwodzie kaliningradzkim Władimir Łucenko, który ostatnio pracował jako prywatny taksówkarz. Wcześniej był wojskowym, podpułkownikiem, służył w Afganistanie. Zaginął po tym, gdy wieczorem 4 lutego do jego nowego WAZ-2107 wsiadli trzej mężczyźni i poprosili, by odwiózł do Paegeiai.

24 kwietnia mniej więcej w tym samym miejscu wody wiosenne Niemna wyniosły na powierzchnię jeszcze jednego trupa. Około 30-letni mężczyzna, podobnie jak pierwszy dwaj, został zamordowany w tenże sam sposób: uduszony i utopiony z torbą kamieni. Niebawem ustalono też jego tożsamość. Kłajpedzianin W. Antipow również okazał się prywatnym taksówkarzem, który pewnego wieczoru wioził nieznanymi mężczyzn z portowego miasta do Paegeiai.

Śledztwo w sprawie morderstwa podjęli funkcjonariusze praworządności Litwy i obwodów kaliningradzkiego. Od samego początku nie mieli wątpliwości, że jest to sprawa pewnej zorganizowanej grupy. Podejrzewano, że ci sami przestępcy w końcu roku ubiegłego zamordowali również prywatnego taksówkarza z Sowietów w obwodzie kaliningradzkim, którego zwłoki znaleziono pod stołem śmieci. Prócz tego kaliningradzcy powiadzieli, że w ciągu ostatniego półroczu w ich obwodzie zaginęło bez wieści wraz z samochodami jeszcze 6 prywatnych taksówkarzy.

W końcu ubiegłego tygodnia zostali zatrzymani trzej podejrzani — mieszkańcy obwodu kaliningradzkiego 24-letni Igor Bielostawow, 22-letni Witalij Kirpiczenkow i 19-letni Oleg Nikitin. Wszyscy trzej przyznali się, że uczestniczyli w zamordowaniu taksówkarzy. Każdy odmiennie podawał liczbę morderstw, w których uczestniczył. Na przykład, O. Nikitin twierdził, że brał udział w zabójstwie dwóch kierowców, natomiast I. Bielostawow, czterech. Między innymi, ten ostat-

ni potwierdził, że wszystkie zwłoki znalezione wiosną w starym korycie Niemna są dziełem rąk jego i spółki).

* W przedmiotu przyjazdu Ojca Świętego do Wilna, "LR" na pierwszej stronie obok ilustracji przedstawiającej słubny portret kobiety pnie (przedrukujemy w całości).

"Przebijający ostatnio na Litwie ksiądz Eugenijus Gerulis z Florydy przekazał proboszczowi Wileńskiej Bazyliki Archidiecezjalnej Kazimierasowi Vasiliauskiowi portret matki Papieża Jana Pawła II, prosząc go o podarowanie Ojcu Świętemu. Na odwrocie obrazu między innymi odnotowano — Emilia Kačarauskaitė. Ksiądz E. Gerulis namalował portret ze zdjęcia ślubnego.

W zyciorysach papieża częstokroć wspomniano się litewskie pochodzenie jego matki. Co prawda, w różnych źródłach można znaleźć nazwisko o niejednakowej pisowni — Kačarauskaitė, Kačlauskaitė, a na wawel Kačarskaitė. Na przykład, kanadyjska gazeta "Tevikės žiburiai" pisze: "W ubiegłym stuleciu dwie siostry Ziaubaitė w północnej Żmudzi wyszły za mąż na żmudzkich rolników — Kačarauskais (w dokumentach Kościelnych) i Antanas Sadauskas. Gospodarstwa ich były niedaleko od siebie. Kačarauskaisowie mieli kilkoro dzieci, w tym córkę Emilię. Pewnego razu Sadauskas spotykając Kačarauskaisa, zapytał, czy Emilia przyjeżdża latem na wakacje. Ojciec odrzekł, że nie, gdyż w Wilnie wyszła za mąż za polskiego oficera Karola Wojtyłę.

Wzmianki o litewskich korzeniach Papieża Jana Pawła II można znaleźć nie tylko w prasie litewskiej. W książce "Jan Paweł II. ZYCIORES" wydanej w 1979 r. w USA dr. Peter Hebbelkowitz we wstępie do artykułu o rodzinie papieża pisał: "10 lutego 1906 r. pracownik administracji armii Cesarstwa Austro-Węgierskiego Karol Wojtyła pojął za żonę młodą Ślązatkę pochodzenia litewskiego Emilię Kačarauskaitė. Ich małżeństwo nie jako przyniosło związek i wspólną walkę Polski i Litwy przeciwko Rosji. Gdy został papieżem K. Wojtyła często wspomina Litwę".

* A oto cyt z tekstu: "Ojciec ojciec, również Karol, służył w armii Cesarstwa Austro-Węgierskiego. Po urodzeniu syna pracował już w polskiej administracji wojskowej. Jego matka Emilia (z domu Kačarauskaitė) pochodziła ze Śląska. Pracowała jako nauczycielka. Po ślubie zamieszkała w Wadowicach.

Kiedy dziennik "The New Times" napisał, że ojciec Jana Pawła II był Polakiem, a matka Litwinką, biskup Antanas Deksnys zwrócił się do Ojca Świętego i usłyszał dyplomatyczną odpowiedź, że nigdy temu nie zaprzeczają".

* Wszczęto sprawę karną wobec urzędników Banku Litewskiego:

27 lipca policja ekonomiczna wytoczyła sprawę karną według 177 artykułu Kodeksu Kriminologicznego o nadużyciu stanowiska służbowego przez urzędników Banku Litewskiego.

Zarząd Banku Litewskiego złożył 2 września oświadczenie, w którym się pisze, że "Bank Litewski znalazł możliwość przydzielenia 20 mln litów na potrzeby gospodarki rolnej i uwzględniając prośbę rządu w drodze eksperymentu przeznaczyć kredyty przez bank "Litimprex", w którym jest kontro rządowe... Bankowi Litewskiemu innym niżej, że jest taka operacja bankowa jest nieprawna. Zarząd BL oświadcza, że w tego rodzaju praktykach bankowości nie ma żadnego zainteresowania osobistego lub grupowego i statut Banku Litewskiego nie został naruszony. Mimo to poszczególne siły polityczne, przedsiębiorcy wpłynęli na organy praworządności, by wszczęły badanie sprawy rzekomego przestępstwa, a niektóre środki prewencji masowego tendencji naślawiają ten fakt. Zarząd BL odrzuca te insynuacje i uważa, że utrudnia realizację polityki monetarnej, celem której jest wzmacnianie lit i ekonomii kraju".

2 września w prokuraturze m. Wilna miał być przesłuchany przewodniczący Zarządu BJ R. Viskovicius, jednak odmówił złożenia wyjaśnień bez adwokata. Jak powiedział R. Viskovicius, 21 września jego adwokat K. Lipkeja był zajęty, dlatego skierowali do prokuratury pismo o przeniesienie przesłuchania na późniejszy termin.

Zdaniem przewodniczącego zarządu banku zarzucono mu, że unika współpracy z sądem śledczym prokuratury, co jest całkowicie niedopuszczalne, gdyż codziennie utrzymuje kontakty telefoniczne z J. Sasulimem. Odmowę złożenia telefonem adwokata R. Viskovicius motywował rozpatrywaniem przeciwko niemu intrygi, ostatecznie prawo to jest przewidziane w ustawach.

Z kolei R. Viskovicius wyraził w "Lituvos rytas" swe niezadowolenie zbytnią niską, jego zdaniem, rangą prawników prokuratury, badających tę sprawę. "Jakkolwiek jest, do tej pory jestem członkiem Komitetu Litwa, zarządzającym Banku Litewskiego. Nawet w okresie stałowskim sprawę wysokich urzędników państwowych nie rozpatrywali szeregowi sędziowie śledczy" — powiedział on.

(Dokończenie na str. 11)

TELEWIZJA

ŚRODA, 8 WRZEŚNIA
LTV

7.30 — Wiadomości zagraniczne.
8.30 — Pasterska podróże na Litwę
Jego Świątobliwości Papieża Jana
Pawła II. Pożegnanie. Transmisja z
Lotniska Wileńskiego. 9.00 — Serial
„Rajską plażę” (3). 18.00 — Wiado-
mości 18.10 — Program dla dzieci.
18.50 — Wiadomości (ros.). 19.00 —
Wiadomości BBC. 19.30 — Serial
„Rajską plażę” (5). 20.00 — Pamięć
Korona Wifolda. 20.35 — Koncert zes-
pół folk 21.00 — Panorama. 21.30 —
Brzeg. 22.30 — W salach koncerto-
wych świata. 23.15 — Wiadomości
wieczorne.

Tele — 3

11.05 — Serial „Santa Barbara”.
11.55 — Muzyka. 12.00 — Wiadomości
CNN. 12.30 — Filmy anim. 13.00 —
Opowieści bez słów. 13.30 — Sport.
14.00 — Program dla dzieci. 15.00 —
Amerykańska piłka nożna. 17.00 —
Muzyka. 18.00 — Program z Watyka-
nu. 18.30 — Reportaż z Jurbarkasu.
19.00 — Wiści. 19.15 — Serial „Santa
Barbara”. 20.25 — Informacja Tele-3.
20.30 — Nowości sportu Europy. 21.00
— Wiadomości z Europy. 21.30 —
Film dok. 22.00 — Program sportowy.
23.00 — Dziennik. 24.00 — Muzyka.

Warszawa

10.15 — Mama i ja. 10.25 — Do-
mowe przedszkole. 10.50 — Porozna-
wiamy o dzieciach. 11.00 — „Zawód
policjant” (ost.) — serial prod. USA.
11.50 — „Taki jest świat”. 12.15 —
Księga Tatr najnowsza. 13.00 — Wiado-
mości. 13.15 — Magazyn notowań.
13.45 — Mój program na antenie.
14.30 — 16.55 — Telewizja edukacyj-
na. 17.05 — Mój program na antenie.
17.45 — Muzyczna Jedynka. 18.00 —
Teleexpress. 18.20 — Klinika zdrowie-
go człowieka. 18.40 — Co na to mama?
19.05 — „Zorro” (1/25) — serial prod.
USA. 19.30 — Studio wyborcze. 20.00
— Wieczorynka. 20.30 — Wiado-
mości. 20.55 — Studio wyborcze. 21.15
— Mistrzostwa Europy w siatkówce
mężczyzn. Polska — Finlandia. 22.00
— „Sprawy Rosie O'Neill” — serial
prod. USA. 23.00 — Studio wyborcze.
23.45 — Pociąg z Moskwy. 24.00 —
Wiadomości. 0.15 — Gorąca linia. 0.25
— Muzyczna Jedynka. 0.30 — „Ballada
o Januszku” (6). 1.30 — Noc spo-
łeczna.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimna-
styka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma
gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 —
Objeździ, posłuchaj. 8.40 — Serial „Po
prostu Maria”. 9.30 — Most handlowy.
10.00 — TV film dok. 10.20 — Dżem.
10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 —
Dziennik. 11.20 — Film fab. „Ojciec
Siergiej”. 13.00 — Serial „Błogosławi
życia” (15-16). 14.00 — Dziennik.
14.25 — Rozmaitości TV. 15.10 —
Działalność. 15.20 — Notes. 15.25 —
Film anim. 16.10 — Mówiąc między
namami. 16.30 — Klub-70. 17.00 —
Dziennik. 17.25 — W eterze między-
państwowa spółka TV „Mir”. 17.55 —
O pogodzie. 18.00 — Serial „Po prostu
Maria”. 18.45 — Miniatura. 19.00 —
Tajemnice wieku. 19.40 — Dobranoc-
ka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dzien-
nik. 20.40 — Reportaż o niczym. 20.55
— Piłka nożna. Eliminacje mistrzostw
świata. 22.50 — Maraton wiolariuszy.
23.00 — Dziennik. 23.25 — Siatkarskie
mistrzostwa świata. 0.10 — Ekspres
prasowy. 0.20 — MTV.

CZWARTEK, 9 WRZEŚNIA

LTV

7.30 — Wiadomości w jęz. francus-
kim i niemieckim. 8.30 — Serial „Raj-
ską plażę” (4). 9.00 — Program dla
dzieci. 18.00 — Wiadomości. 18.10 —

Program dla dzieci. 18.50 — Wiado-
mości (ros.). 19.00 — Wiadomości
BBC. 19.30 — Amerykański serial ko-
medyczny „Znowu ty?” (2). 20.00 —
Katolickie studio TV. 20.30 — Rytm
przedsiębiorczości. 21.00 — Panora-
ma. 21.30 — Serial „Mieściec Twin
Peaks” (27). 22.20 — Program kulta-
ralno-artystyczny. 23.15 — Wiado-
mości wieczorne.

Bałtycka TV

18.00 — Program TVP. 22.10 —
Program cyrkowy „Uroki magii”.
22.45 — Wiadomości bałtyckie. 23.00 —
Gra TV „Trójkąt bermudzki”.
23.45 — Program TVP. 24.00 — Na
ekranie Charli Chaplin.

Tele — 3

11.15 — Serial „Santa Barbara”.
12.05 — Muzyka. 12.30 — Wiado-
mości CNN. 13.00 — Opowieści bez
słów. 13.30 — Sport. 14.00 — Muzyka.
14.40 — Film „Żelazna rekawica”.
16.00 — Nowości europejskie. 16.30 —
Muzyka. 18.00 — Program z Watyka-
nu. 18.30 — Reportaż z Poniewieża.
19.00 — Wiści. 19.15 — Serial „Santa
Barbara”. 20.15 — W świecie sportu
samochodowego i motorowego. 20.45
— Muzyka. 21.00 — Film „Air Ameri-
ca”. 23.00 — Film „Showdown in Little
Tokyo”. 0.30 — Komedia.

Warszawa

10.15 — Mama i ja. 10.25 — Do-
mowe przedszkole. 10.50 — Porozna-
wiamy o dzieciach. 11.00 — „Klub Pa-
radise” (20 — ost.) — serial
kryminalny prod. angielskiej. 11.55 —
Kwadran na kawę. 12.10 — Video fas-
hion. 13.00 — Wiadomości. 13.15 —
Magazyn notowań. 13.45 — Dla
młodych widzów. 14.30 — 16.55 — Te-
lewizja edukacyjna. 14.30 — National
Geographic — „Poszukiwacz” — film
dok. prod. USA. 15.20 — Mieszkamy w
Polsce. 15.35 — Zwierzęta świata —
film przyrodniczy prod. angielskiej.
16.05 — Rzeźba Polski. 16.30 — My
dorosli. 17.05 — Dla młodych widzów.
17.45 — Muzyczna Jedynka. 18.00 —
Teleexpress. 18.20 — Miliard w rozu-
mie — teleturniej. 18.45 — Poradnik
dobrych obyczajów. 19.00 — „Komiks,
dziewięta sztuka wyzwolona” (2) — se-
rial dok. prod. hiszpańskiej. 19.30 —
Studio wyborcze. 20.00 — Wieczoryn-
ka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — Stu-
dio wyborcze. 21.15 — „Klub Paradi-
se” (20 — ost.) — serial krym. prod.
ang. 22.10 — „Cyrk elity” — cyrkowa
lista przebojów. 23.00 — Studio wy-
borcze. 23.45 — Pociąg z Moskwy —
Fenomen Żyrnowskiego. 24.00 —
Wiadomości. 0.15 — Gorąca linia. 0.25
— Muzyczna Jedynka. 0.30 — „Ucieki-
niery” (4 — ost.) — serial dok. prod.
USA. 1.00 — Debiut z rekomendacją.
1.50 — Mistrzostwa Europy w
siatkówce mężczyzn: Polska — Rosja.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimna-
styka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma
gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 —
Film anim. 8.30 — Serial „Po prostu
Maria”. 9.20 — Piłka nożna. Eliminac-
je mistrzostw świata. 10.10 — Do lat 16
i więcej. 10.50 — Ekspres prasowy.
11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film
fab. „Sen diadki” (cz. 1). 13.10 —
Film anim. 13.20 — Koncert. 14.00 —
Dziennik. 14.25 — Rozmaitości TV.
15.10 — Notes. 15.15 — Film anim.
15.50 — Kanał Ostankino. 16.20 — Do
lat 16 i więcej. 17.00 — Dziennik. 17.25
— Tadeksian dził. 17.55 — O pogo-
dzie. 18.00 — Serial „Po prostu
Maria”. 18.50 — R. Gamzatow: wier-
sze i piosenki. 19.10 — Vacher. 19.40
— Dobranoc. 19.55 — Reklama.
20.00 — Dziennik. 20.40 — Loto-
milion. 21.10 — Film fab. „Gdy drzewa
były duże”. 23.00 — Dziennik. 23.25 —
Mistrzostwa świata w szachach. 23.40
— Rock-n-roll. 0.25 — Ekspres praso-
wy.

Po wysokiej cenie
STALE SKUPUJEMY

pożłacane detale, tran-
zystory, mikrochematy,
korpusy zegarków i bran-
solety.
Placimy w walucie wy-
mienialnej i litach.
Zwracać się: Vilnius, tel.
23-00-95.
(Zam. 2465)

KUPIĘ

mieszkanie na pierwszym pię-
trze, możliwy jest wariant wy-
miany.

Zwracać się: Vilnius, tel. 75-
74-48.
(Zam. 2506)

SPRZEDAM

pełny komplet materiałów bu-
dowlanych na nowy drewniany
dom.
Vilnius, tel. 45-41-36.
(Zam. 2522)

SPRZEDAM

traktor MTZ-80/82, opony
260x508 i ładunkowe M-2141.
Vilnius, tel. 66-08-56, 62-02-62.
(Zam. 2507)

Wideokamera dla zawodowców
FACHOWO FILMUJĘ
videoclipy reklamowe, wesela,
święta.

Zwracać się: Vilnius, tel. 76-
27-38.
(Zam. 2470)

KUPIĘ

dolary USA i marki niemiec-
kie.
Zwracać się: Vilnius, tel. 45-
40-27.
(Zam. 2493)

STALE DROGO

skupujemy czek inwestycyjne.
Zwracać się: Vilnius, Milnunu
1D pokój 5, tel. 75-82-78.
(Zam. 2502)

JEDZIEMY DO POLSKI

autobusem codziennie od 6 do
12 września.
Zwracać się: Vilnius, tel. 61-
71-62.
(Zam. 2512)

NAUCZAM

potoczego języka
litewskiego
metodą przyspieszoną.
Zajęcia indywidualne w domu.
Metoda nauczania jest oryginalna
gwarantuje sukces. Okres nau-
ki — 3 miesiące. Opłata 300 lit.
Vilnius, tel. 42-01-93 od godz.
17 do 19.
(Zam. 2521)

DROGO PLACIMY

za złoto i platynę.
Zwracać się: Vilnius, Savano-
ru 64-28, tel. 26-37-10.
(Zam. 2510)

Kalendarium

* Środa (8 IX) jest 351 dniem
1993 r. Do końca roku 114 dni.
* Znak Zodiaku — Panna.
* Imieniny: Klementyna, Marii,
Nestora, Radościa.
* Wschód Słońca — 6.37, za-
chód — 19.54. Długość dnia 13
godz. 17 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeoro-
logiczna przewiduje na 8 wrze-
śnia zachmurzenie z przejaśnie-
niami, bez opadów, wiatr słaby.
Temperatura 15 — 17 stopni.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora —
42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.
Dział: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekono-
miczny — 42-78-54, etyki, rodzin i prawa — 42-79-64, prawni-
42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia
politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, sto-
leczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji
— 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, telefony i sportu
— 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny
— 42-72-70, korespondencji: na rejon wileński — 42-78-90,
45-03-95, sołectniczy — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i
szczywinski — 62-42-67, fotokorespondencji — 42-90-81, tłumacze
— 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.

Do końca prenumeraty pozostało 2 dni!
Rozpocznij każdy dzień od „Kuriera”
a świat nabierze nowych barw

Matylda OPAT
studentkaKURIER
Wileński

Indeks 67218

PRENUMERATA
„KURIER
WILEŃSKIEGO”
NA IV KWARTAŁ
TRWA TYLKO DO
10 WRZEŚNIA

Zaprenumerować „Kuriera Wileńskiego” można na każdej po-
ście oraz w redakcji dziennika (AL. LAISVES 60, 11 PIĘTRO,
POKOJ Nr 1114) w dniach pracy od 9 do 17 godz.

Koszty prenumeraty na Litwie:

	na 1 mies.	na 2 mies.	na 3 mies.
Bez doręczania	3,50	7,00	10,50
Z doręczaniem	4,76	9,52	14,28

Gazetę zaprenumerowaną bez doręczania można odebrać w
redakcji „Kuriera Wileńskiego” codziennie w dniach pracy
OD GODZ. 9 DO 17 (POKOJ Nr 1115).

Do redakcji zwracają się niezamożni Czytelnicy z zapyta-
niem, czy mogą liczyć na pomoc finansową w zaprenumerowa-
niu „Kuriera Wileńskiego” na IV kwartał br.

Niestety, brakuje nam pieniędzy, by pomóc wszystkim po-
trzebującym i pragnącym mieć naszą gazetę w domu.
W związku z tym zwracamy się z apelem do ludzi współ-
czujących i pragnących pomóc samotnym, biednym, inwalidom
i emerytom, dla których „Kurier Wileński” jest częstokroć
jedynym oknem na świat, jedynym gościem odwiedzającym
ich codziennie: okładzie odrobnie współczucia i dobrej woli,
pomocnie ręką w ich bledzie i wpłacie pieniądze na fun-
dusz prenumeraty.

LAIKRASCIO „KURIER WILEŃSKI” PRENUMERATOS
FONDAS (LTB SASKAITA NR 164213 150003 LB VILNIUS
SKYRIUJE NR 8517 KODAS 260101601).

PIENIĄDZE MOŻNA RÓWNIEŻ WPLACIĆ BEZPOŚREDNIO
W REDAKCJI (POKOJ Nr 1114).

Spółka akcyjna
„Autoservisas”

tanio, szybko i fachowo naprawia samochody oso-
bowe wszystkich marek, na ich podstawie wyprodukowa-
ne samochody specjalne, mikroautobusy i ich silniki.

Zwracać się: Vilnius, Kirtimu 41a.
Zwracamy się szczególnie w sprawie:
naprawy karoserii — 64-09-02;
naprawy silników wszystkich marek — 64-16-42;
remontu bieżącego i obsługi technicznej — 64-04-79.
64-18-10, 64-17-60, 64-04-87.

Do zaopatrzenia w części samochodowe z pogotowia technicznego
pomożemy wezwać samochód pogotowia technicznego
z przyczepą. Tel. — 64-08-54.

Przyjmujemy do przechowania na dowolny okres
za niewielką opłatą samochody osobowe, ciężarówki,
różne urządzenia i towary. Tel. 64-12-33, 64-08-49.

Na wszystkie usługi dajemy gwarancję. Części zapo-
sowe z 10-procentową zniżką.

(Zam. 2485)

W centrum miasta
drogo skupujemy
złoto i platynę.
Vilnius, tel. 75-15-28 i 75-51-
81.
(Zam. 2518)

STALE SKUPUJEMY

czeki inwestycyjne.
Vilnius, Kalvarijų 61, Raugyk-
los 25, tel. 26-02-38.
(Zam. 2511)

DROGO SKUPUJEMY

czeki inwestycyjne w Wilnie
i rejonie wileńskim.
Zwracać się: Vilnius, Kalvarijų
62 (gab. I), tel. 73-21-72.
(Zam. 2494)

Stale
ORGANIZUJEMY
WYCIĘCZKI
KOMERCYJNE
do Polski
Telefony, Wilno: 22-42-45,
22-34-55.
(Zam. 2523)

Dyżurni wydania:
Barbara ZNAJDIŹHŹSKA,
Jan LEWICKI,
Teresa ZARK,
Teresa STRUMILO,
Marian BOGDZIUN

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. La-
isvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114. Te-
lefon — 42-69-63. Czynne od 9.00 do
17.00 w dniach pracy.

KURIER
Wileński

Dziennik społeczno-polityczny
Sejmu i Rządu Republiki Litew-
skiej. Ukazuje się od 1 lipca
1953 r.

Nasz adres:

Laisvės pr. 60,
2044, Vilnius
Lietuvos Respublika

Kod 67218

Cena 10 ct

W Polsce — 1000 zł.

Zam. 2783

Nr rejestracji — 322.

Drukarnia Państwowa

Przedsiębiorstwo „Spauda”